

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੇਸੀ ਪੁਰੀ ਜੇ.ਜੇ.

ਲਲਿਤਾ ਸ਼ਰਮਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

CWPNo 2007 ਦਾ 6890

11 ਮਈ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਧਾਰਾ . 226—ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯਮ, 2003 ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਤਰਸਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ—ਹਰਿਆਣਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯਮ, 2006 ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮਦਰਦੀ-ਪੂਰਣ ਸਹਾਇਤਾ—ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ—ਤਰਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ— ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੰਕਟਾਂ ਤੋਂ ਨਿਪਟਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ- ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜੀਵਣ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ- ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ- ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ- ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਆਸ਼ਰਿਤ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਹਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। 1995, 2003 ਅਤੇ 2005 ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਦਿਆਲੂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ।

(ਪਰਾ 15)

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 4 ਮਾਰਚ, 2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਦਾਇਤਾਂ/ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸਦੀ 4 ਮਾਰਚ, 2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਉਸਦੇ/ਉਸਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵਿਜੇਤਾ ਦੀ 4 ਮਾਰਚ, 2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, 2003, 2005 ਅਤੇ 2006 ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਆਸ਼ਰਿਤ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਕਤ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। 28 ਫਰਵਰੀ, 2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ 4 ਮਾਰਚ, 2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਕੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨ।

(ਪਾਰਾ 20 ਅਤੇ 21)

ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਆਰ.ਕੇ ਮਲਿਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਜਗਬੀਰ ਮਲਿਕ, ਜੇ.ਪੀ.ਸ਼ਰਮਾ, ਗੌਰਵ ਸੇਠੀ, ਆਰ.ਐਨ.ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਵੇਕ ਸਿੰਗਲਾ, ਸੁਰੇਂਦਰ ਦੇਸਵਾਲ, ਦਵਿੰਦਰ ਪੁਨੀਆ, ਰਘਬੀਰ ਚੌਧਰੀ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਰੁਣ ਯਾਦਵ, ਰਾਕੇਸ਼ ਨਾਗਪਾਲ, ਐਨ.ਸੀ. ਕਿਨਰਾ, ਐਚ.ਐਸ.ਸੈਣੀ, ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਮਲਿਕ, ਰਵੀ ਵਰਮਾ, ਰਜਿੰਦਰ ਨੈਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ। ਹਰੀਸ਼ ਰਾਠੀ, ਸ੍ਰ. ਡੀਏਜੀ ਹਰਿਆਣਾ

ਨਿਰਣਾ

ਕੇਸੀ ਪੁਰੀ, ਜੇ.

(1) ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 2006 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 17209 ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2006 ਦਾ ਨੰਬਰ 20592 ਸਿਰਲੇਖ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, 2007 ਦਾ 1446 ਸਿਰਲੇਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 3510 ਸਿਰਲੇਖ ਯਸ਼ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਇਕ ਹੋਰ ਰਾਜ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 4352 ਸਿਰਲੇਖ ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 5413 ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦਾ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 5413 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਰਾਜ ਦਾ ਰਾਜ। ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 5971, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿਕਾਸ ਜਾਖੜ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 7595, ਰਾਜਬਾਲਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 10918 ਸਿਰਲੇਖ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸਾਵਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ 11697 ਸਿਰਲੇਖ ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 12080 ਸਿਰਲੇਖ ਪਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 12996 ਸਿਰਲੇਖ ਲੂਨਾ ਰਾਮ ਵਰਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 13125 ਸਿਰਲੇਖ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 15237, ਸਿਰਲੇਖ ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 16933 ਸਿਰਲੇਖ ਸੁਰਿੰਦਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ 17420 ਸਿਰਲੇਖ ਅਭੈ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 18371 ਸਿਰਲੇਖ ਭਟੇਰੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2008 ਦਾ ਨੰਬਰ 5025, ਸਿਰਲੇਖ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਨਹੀਂ! 2008 ਦਾ 9062 ਸਿਰਲੇਖ ਮੂਰਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ,

2008 ਦਾ ਨੰਬਰ 9795 ਸਿਰਲੇਖ ਪੂਰਨੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2008 ਦਾ ਨੰਬਰ 9903 ਸਿਰਲੇਖ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅਤੇ 20008 ਦਾ ਨੰਬਰ 10008 ਸਿਰਲੇਖ . ਰਾਜਪਤੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2007 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6890 ਤੋਂ ਤੱਥ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੰਦਾਮਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਰਸਯੋਗ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ 2.5 ਲੱਖ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ।

(3) ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਮਰਹੂਮ ਸ਼੍ਰੀ ਪਤੰਜਲੀ ਕੁਮਾਰ ਗੌੜ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ 6 ਅਗਸਤ 2004 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 12 ਮਾਰਚ, 1952 ਸੀ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਤਰਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਪਨ ਗੌੜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 28 ਫਰਵਰੀ, 2003 ਨੂੰ ਤਰਸਯੋਗ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯਮ, 2003 ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਹਮਦਰਦੀ ਸਹਾਇਤਾ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2005 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 1 ਅਗਸਤ, 2006 ਨੂੰ, ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ "ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯਮ, 2006 ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਹਮਦਰਦੀ ਸਹਾਇਤਾ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 11 ਦਸੰਬਰ, 2006 ਅਤੇ 2 ਮਾਰਚ, 2007 ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਦਫਤਰ

ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। 2.5 ਲੱਖ

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁ. 2.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ 2006 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਇਨਸਾਫੀ, ਅਨੁਚਿਤ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਆਪਹੁਦਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ।

(7) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਪਨ ਗੌੜ ਦਾ ਨਾਮ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਉਡੀਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ 2.5 ਲੱਖ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ 2006 ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਤੀ ਸੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਪਿਤਾਂਜਲੀ ਕੁਮਾਰ SI ਦੀ 6 ਅਗਸਤ, 2007 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(8) ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਕਾਰਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਤਰਸਪੂਰਣ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰਸਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਸ ਸਾਲ 1995, 2003 ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲ 2005 ਅਤੇ 2006 ਵਿੱਚ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

(10) ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਲ 1970 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9054-4-GS-II-70/32230 ਮਿਤੀ 22 ਦਸੰਬਰ, 1970 ਨੇ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ

ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਕਈ ਸੋਧਾਂ ਨੰ. 3442-GSII-71/19169 ਮਿਤੀ 13 ਜੁਲਾਈ, 1971, ਨੰ. 16/21-88-6, GS-II ਮਿਤੀ 23 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਅਤੇ ਨੰ. 34/114/93-5, GS-II ਮਿਤੀ 13 ਦਸੰਬਰ, 1993। 1993 ਦੇ SLP ਨੰਬਰ 10504 ਵਿੱਚ ਉਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਜੋਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ। ਪਹਿਲਾਂ, ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਨੁਵਾਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਰਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਐਕਸਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਅਤੇ IV ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾਸ 3 ਅਤੇ ਕਲਾਸ 4 ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਰਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਰੋਟੀ-ਰੋਜ਼ੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਸ ਭਰਪੂਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਹੈ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਕਲਾਸ III ਅਤੇ ਕਲਾਸ 4 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਿਆਲੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਜਾਣ ਹੈ।

(11) ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ: (ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, 8 ਮਈ, 1995 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 16/5/95-6 ਦੇ H ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, GSII ਨੇ ਸਿਰਫ ਕਲਾਸ III ਅਤੇ ਕਲਾਸ IV ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿਆਲੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਕਦਮ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ 2,500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਕੇਵਲ ਪਤੀ / ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਅਣਵਿਆਹੇ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਲਾਸ III ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਸਾਬਕਾ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧੀਨ ਵਿੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਸਕੀਮ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਹਾਰਨੈੱਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਸੋਧਾਂ ਸਾਲ 1996, 1997 ਅਤੇ 1998 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। GSRI/Const./Art. 309/2003 ਮਿਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ, 2003 ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ 4 ਮਾਰਚ, 2003 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਤਰਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ "ਹਰਿਆਣਾ ਕੰਪਾਸੈਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯਮ, 2003 ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ। ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ (ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ) ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀ, 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਸਮੇਤ, 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਸ਼ਰਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 6,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਤਰਸਯੋਗ ਵਿੱਤੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜਿਹੜੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ, ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਪਰਿਵਾਰ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਉਮਰ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(12) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ GSR17/Const./309/2005 ਮਿਤੀ 18 ਨਵੰਬਰ, 2005 ਨੂੰ ਦੇਖੋ, ਰੁਪਏ 2.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਐਕਸ-

ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤਹਿਤ 5.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੋਈ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 5% ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਸਾਮੀਆਂ (ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਕੋਟੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(13) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

- (a) ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ 'ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਂ ਐਕਸਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨੀਤੀ?
- (b) ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

(14) ਕੀ 2003, 2005 ਅਤੇ 2006 ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ?

(15) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਕੀਮ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਰਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ/ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ। ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਉਕਤ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, (1)। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ/ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ 'ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਨੇ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਉਕਤ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸੀ ਪਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 2006 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 15649 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਮੋ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, 29 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। (supra) ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨੀਰਜ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, (2) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(16) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। 1995, 2003 ਅਤੇ 2005 ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। 2006 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 14671 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਸੱਤਿਆ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 29 ਨਵੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਨੰਬਰ 15649 ਆਫ 2006 (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਨੰਬਰ 6005 ਆਫ 2007 ਸਿਰਲੇਖ ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉੱਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੇ ਇਸ ਕੰਪਾਸਿੰਗ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਕਸਾਰ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਕਿ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੰਕਟਾਂ ਤੋਂ ਨਿਪਟਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤ ਦਾ

ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ। ਆਈਜੀ (ਕਾਰਮਿਕ) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਮਨੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, (3) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੌਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੂਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"5. ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਰੁਤਬਾ ਮਾਣਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 30 ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਆਯੋਗ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

6. ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਧਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਅਪਵਾਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਈ ਫੌਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬੇਅੰਤ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(16) ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੋਮਵੀਰ ਸਿੰਘ (4), ਪੈਰਾ

ਨੰਬਰ 10 ਵਿੱਚ , ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

10. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਕੀਮ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਆਦਿ ਲਈ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰਸਪੂਰਣ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(17) ਰਾਮ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ , (5) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(18) ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਮਹੀਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, (6) ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) (2007) 4 SCC 778

(5) 2001 (4) RSJ781

(19) 1999 (2) ਆਰਐਸਜੇ 53

ਜੈ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ, (7) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਸ਼ਰਿਤ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਹੀਂ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 28 ਫਰਵਰੀ, 2003 ਦੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ 2,50,000.

(20) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 4 ਮਾਰਚ, 2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ/ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ 4 ਮਾਰਚ, 2003 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਤਰਸਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵਿਜੇਤਾ ਦੀ 4 ਮਾਰਚ, 2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, 2003, 2005 ਅਤੇ 2006 ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਵੀ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। 28 ਫਰਵਰੀ, 2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ 4 ਮਾਰਚ, 2003 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(21) ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(22) ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ